

Plejhjemsassistenter klemmt i det elektroniske medicinkort

Kommunerne er i fuld gang med at implementere det elektroniske Fælles Medicinkort (FMK). Selvom plejhjemsassistenterne står i loven som en af de grupper, der skal bruge FMK, er selve systemet indrettet, så kun personer med sundhedsautorisation kan få fuld adgang.

En degradering af fagligheden, mener plejhjemsassistent Jean Petersen

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN
FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN
OG SONJA ISKOV

Den faglige stolthed har lidt endnu et knæk, for nok en gang må plejhjemsassistenterne se på, at de trods uddannelsesniveau bliver dømt ude i forhold til andre faggrupper. Denne gang handler det om det elektroniske Fælles Medicinkort (FMK), som kommunerne for øjeblikket er ved at tage i brug.

– Det er godt nok op ad bakke, og jeg kan simpelthen

Vores faglige stolthed får et knæk.

*Plejhjemsassistent
Jean Petersen*

ikke forstå, hvorfor man laver et system, hvor faguddannet personale med medicin-

kompetence ikke har fuld adgang, siger Jean Petersen, plejhjemsassistent, tillidsrepræsentant på Kirsebærehavens plejhjem og bestyrelsesmedlem i FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

Problemstillingen handler netop om adgangen til FMK. For selvom plejhjemsassistenter specifikt er nævnt i loven bag FMK, som en af brugerne af det Fælles Medicinkort, så er systemet indrettet på en måde,

så en medarbejders autorisationsnummer giver adgang til FMK. Og da plejhjemsassistenterne ikke er autoriserede, kan de ikke få adgang.

DET PRINCIPIELLE

Som en form for lappeløsning har Sundhedsministeriet efter pres fra kommunerne derfor udviklet to forskellige modeller for blandt andet plejhjemsassistenter og andre personer som administrerer medicin, for eksempel

FÆLLES MEDICINKORT

Programmet for det elektroniske Fælles Medicinkort (FMK) blev sat i gang i 2009. I maj 2010 blev der foretaget ændringer af Sundhedsloven, som beskrev brugen af FMK, og her kan man i paragraf 157 blandt andet læse, at "den tandlæge, jordemoder, sygeplejerske, sundhedsplejerske, social- og sundhedsassistent og plejhjemsassistent, der aktuelt har en patient i behandling, har adgang til de oplysninger, der er registreret om en patient, når det er nødvendigt for behandlingen".

I maj 2014 blev bekendtgørelsen for FMK udstedt, og også i bekendtgørelsen står plejhjemsassistenter beskrevet som en af de grupper, der har adgang til FMK.

Fælles Medicinkort hører under Sundheds- og Ældreministeriet, men selve administrationen og udbredelsen af det ligger i Sektor for National Sundheds-it under Statens Serum Institut.

personale på socialpsykiatriske botilbud.

I den ene model kan en autoriseret sundhedsperson udpege en ikke autoriseret som medhjælp. I den anden model "Trust" kan kommuner tilknytte ikke autoriseret personale, så de kan bruge FMK på egen hånd. De må bare ikke knytte en borger til FMK første gang til en sektor.

Hvis en borger bliver indlagt på et plejehjem hen over weekenden og tidligere har modtaget hjemmepleje, er borgeren i forvejen tilknyttet, men er det første gang, borgeren har noget med

Jean Petersen på fagforeningens generalforsamling sidste år.

den kommunale sektor at gøre i forhold til medicin, kræver det en autoriseret sundhedsperson at få adgang til FMK i det kommunale system.

– Vi får ikke mange pati-

enter, som ikke er tilknyttet kommunen i forvejen, men vi får nogle, og det her handler også langt mere om det principielle i, at vi som faguddannet personale ikke længere må bruge vores kompetencer

og erfaringer. Blot fordi man har valgt en løsning, hvor autorisation giver adgang, siger Jean Petersen.

– Det er simpelthen en degradering af min faglighed, når jeg ikke fuldt må bruge

Ministeriet: Primært grundet teknik

Infoa har spurgt Sundheds- og Ældreministeriet, hvorfor plejehjemsassistenter, som er fuldt ud fagligt kompetente til medicinhåndtering – og bedre uddannet på området end social- og sundhedsassistenter - ikke kan få fuld adgang til Fælles Medicinkort (FMK). Når plejehjemsassistenter oven i købet er nævnt i lovtæksten bag FMK.

I ministeriet forklarer de, at ifølge Sundhedslovens paragraf 157 fastsætter sundhedsministeren nærmere regler om driften af FMK-registret.

"Og ministeriet har valgt en løsning, hvor adgang til FMK gives via autorisations-ID, og dermed kan kun autoriserede sundhedspersoner få fuld adgang," svarer de.

Ministeriet begrunder løsningen med adgang via autorisations-ID som primært teknisk, men også sundhedsfaglig.

For eksempel i forhold til borgere, som skal have hjælp til medicinhåndtering, forklarer de følgende:

"Her er det valgt, at kun autoriserede sundhedspersoner kan knytte en borger til den kommunale hjemmesygepleje for me-

dicinhåndtering, da der heri ligger en sundhedsfaglig indsats i relation til den konkrete medicinhåndteringsopgave, og da disse sundhedspersoner kan identificeres via autorisations-ID."

IKKE ET PROBLEM

Ministeriet er bekendt med problematikken med plejehjemsassistenter, men har svært ved at se problemet, når de som en del af det lovforberedende arbejde har lavet både en Trust-løsning, hvor personer uden autorisation kan få adgang til systemet, og en løsning, hvor ikke autoriserede kan blive udpeget som medhjælp for en anden autoriseret sundhedsperson.

"Med Trust-løsningen kan plejehjemsassistenter og for eksempel personale på botilbud, som ikke har autorisations-ID, næsten få fuld adgang til FMK. Den eneste lille forskel er, at de ikke kan knytte en borger til kommunen allerførste gang. Men når borgeren først er tilknyttet, har de fuldstændig den samme adgang til FMK som for eksempel sygeplejersker," lyder svaret fra Sundheds- og Ældreministeriet.

► det, jeg er uddannet til, mener Jean Petersen.

SKRIVEBORDSARBEJDE

Hos FOA Social- og Sundhedsafdelingen er faglig sekretær Tina Græsted helt enig med Jean Petersen. Det giver ingen mening, at blot fordi man har et auto-

Faglig sekretær Tina Græsted, FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

HÅB OM FÆRRE FEJL

Forventningen til det elektroniske Fælles Medicinkort (FMK) er færre problemer med fejlmedicinering og dermed øget patientsikkerhed. FMK er sat i verden for at sikre, at borgere og alle behandlere omkring den enkelte borger kan få et samlet, opdateret og korrekt overblik over, hvilken medicin borgeren får.

Hospitaler, praktiserende læger og speciallæger begyndte at bruge FMK i 2013. Kommunerne er startet i år.

risationsnummer, anses man for kvalificeret til FMK.

– Tag for eksempel mig, jeg har autorisation som social- og sundhedsassistent, men jeg har ikke arbejdet med borgere i seks år. Jeg kan få fuld adgang, hvorimod Jean som arbejder med borgere hver dag og som oven i købet er bedre uddannet i ældrepleje, hun kan ikke få fuld adgang, fordi hun mangler et nummer. Det er skrivebordsarbejde, mener Tina Græsted.

SPILD AF PENGE

I mange kommuner vælger man Trustløsningen til plejehjemsassistenterne, men Jean Petersen kan fortælle om

jyske kommuner, hvor man beordrer plejehjemsassistenter til at uddanne sig til social- og sundhedsassistenter. Så de kan få en autorisation.

– Det er simpelthen spild af penge at uddanne folk til noget, de er uddannet til i forvejen, blot fordi de mangler et nummer. Så enten må man lave et system, hvor kompetencer og erfaringer kvalificerer en, ellers må man give plejehjemsassistenter en autorisation, mener Jean Petersen.

Begge dele bakker Tina Græsted fuldt op om.

FÆRRE FEJL

Om selve systemet med et

elektronisk Fælles Medicinkort er en god eller dårlig ide, har Tina Græsted ingen holdning til, men hun finder det dybt problematisk, at man med systemets opbygning ekskluderer en veluddannet faggruppe.

Jean Petersen håber på, at FMK kan være med til at mindske antal medicineringsfejl.

– Jeg håber, at FMK kan forebygge medicineringsfejl, når vi med systemet forhåbentlig får helt styr over, hvad hinanden giver af medicin, slutter plejehjemsassistent Jean Petersen.

HVEM KAN BRUGE FÆLLES MEDICINKORT?

Reglerne for det Fælles Medicinkort (FMK) giver følgende faggrupper fuld adgang:

Læger, tandlæger, jordemødre, sygeplejersker, sundhedsplejersker og social- og sundhedsassistenter.

Yderligere kan plejehjemsassistenter, farmaceuter, farmakonometer og ansatte på botilbud få adgang via Trust-ordningen, hvor de ikke kan knytte en borger til FMK første gang, men ellers har de den samme adgang.

Alternativt kan en autoriseret sundhedsperson udpege en fra de samme faggrupper til medhjælp. Her får de fuld adgang. Til gengæld kræver det tilsyn fra den person, der har udpeget en medhjælp.

Yderligere har apotekere og apotekspersonale adgang til recepter mv. med henblik på ekspedition.

»Helt uden faglig begrundelse«

I Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune har man de sidste to år arbejdet med at få indført Fælles Medicinkort (FMK) i hjemmeplejen og på kommunens plejehjem. Et kort, der berører omkring 7.500 borgere og 2.000 medicinsvarlige medarbejdere – herunder social- og sundhedsassistenter og plejehjemsassistenter.

Hen over efteråret er samtlige 2.000 medarbejdere på kursus, og senest den 1. januar 2016 skal FMK være fuldt implementeret, fortæller Jessie Hudecek Kjærsgaard, afdelingsleder i Afdeling for det nære sundhedsvæsen i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Hun er ked af, at en fagligt dygtig gruppe som plejehjemsassistenter kommer i klemme i FMK.

– Der er absolut ingen faglig begrundelse for, at plejehjemsassistenterne ikke kan få fuld adgang til FMK. For de er fuldt ud kompetente, men sådan er systemet bygget op fra ministeriet, og det kan vi ikke ændre på, siger Jessie Hudecek Kjærsgaard.

I Københavns Kommune har man valgt, at kommunens 56 plejehjemsassistenter får adgang til FMK via Trust – hvor de ikke kan knytte en borger til kommunen første gang, men ellers har fuld adgang.

– Vi har valgt Trust, fordi vi

fuldt ud anerkender plejehjemsassistenterens kompetencer, og de skal ikke agere medhjælp for andre faggrupper. Løsningen med medhjælperne bruger vi til vores studerende, hvor det giver mening, at andre fører tilsyn, fortæller Jessie Hudecek Kjærsgaard.

AUTORISATION

At plejehjemsassistenterne ikke har samme adgang som social- og sundhedsassistenterne skyldes, at adgangen til FMK baserer sig på medarbejdernes sundhedsfaglige autorisation.

– På medicinrådet ville det fagligt set give rigtig god mening, hvis plejehjemsassistenterne også var autoriserede, siger Jessie Hudecek Kjærsgaard.

Samtidig glæder hun sig over, at ministeriet endte med at lave en Trustløsning til glæde for både plejehjemsassistenter og ansatte på botilbud.

– Den kom efter hårdt pres fra kommunerne, og bortset fra at knytte en borger til FMK første gang så vil plejehjemsassistenterne med Trust kunne gøre alt, hvad de tidligere har gjort, og så tit får vi ikke borgere ind på plejehjem, som ikke i forvejen er tilknyttet kommunens hjemmepleje, mener afdelingsleder Jessie Hudecek Kjærsgaard i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune.

TRYGHEDSPLEJEN – KONKURS

Det private pleje- og hjemmehjælpsfirma Tryghedsplejen ApS, der yder hjemmehjælp i ni kommuner, gik konkurs i starten af oktober måned. Konkursen kom på det værst tænkelige tidspunkt; lige op til en weekend, hvor mange ældre er afhængige af deres hjemmehjælp.

Ud over at berøre ældre i Assens, Odense, Køge og Lejre så berørte Tryghedsplejens konkurs også ældre i Ballerup, Rødovre, Herlev og Hvidovre kommuner, og hermed også en del af FOA Social- og Sundhedsafdelingens medlemmer.

I forlængelse af konkursen har fagforeningen tilbudt de ansatte i Tryghedsplejen, at de kan få hjælp til at søge om deres løntilgodehavender m.m. hos Lønmodtagernes Garantifond. I skrivende stund har 14 tidligere ansatte fra Tryghedsplejen henvendt sig for at få hjælp.

I arbejdet for at reducere

KORT NYT

de mange konkurser blandt private firmaer, der leverer praktisk hjælp og pleje til ældre borgere, har forbundet FOA udarbejdet en lang række anbefalinger til kommunerne.

Du kan finde anbefalingerne på FOA's hjemmeside: www.foa.dk – skriv "Fair konkurrence uden konkurser" i søgefeltet øverst på siden.

SKRIV TIL INFOA

Læserbreve eller debatindlæg er meget velkomne. Infoas redaktion forbeholder sig dog ret til at redigere i de indsendte tekster af pladshensyn.

Send dit indlæg til e-mail: LLBB@foa.dk eller som brev til infoa, FOA Social- og Sundhedsafdeling, Godthåbsvej 15, 2000 Frederiksberg.